

#SaveLives

Έγκαυμα και Πρώτες Βοήθειες

#SaveLives

Every second counts.
Learn First Aid.

Έγκαυμα και Πρώτες Βοήθειες

Έγκαυμα είναι η θερμική συνήθως, αλλά και ηλεκτρική ή χημική, **κάκωση του δέρματος**, που προκαλείται από έκθεση σε φλόγα, θερμά αντικείμενα, θερμά υγρά ή ατμούς, ακτινοβολία ή χημικές ουσίες. Τα εγκαύματα δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται σαν τοπική βλάβη, αλλά σαν νόσος που διαταράσσει ολόκληρο τον οργανισμό. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά τα αίτια των εγκαυμάτων:

▪ Θερμικά εγκαύματα

Πρόκειται για βλάβες που προκαλούνται από την τοπική επίδραση υψηλής θερμοκρασίας μεγαλύτερης από 45ο C. Διακρίνονται σε εγκαύματα ξηρής θερμότητας, από θερμικές εστίες, φωτιά, πυρακτωμένα αντικείμενα, και υγρής θερμότητας, από νερό ή άλλα υγρά σε βρασμό, ή ατμό με πίεση. Όσο μεγαλύτερος είναι ο χρόνος επίδρασης του θερμικού αιτίου στο δέρμα, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η κυτταρική καταστροφή. Απότομη έκθεση σε θερμοκρασία μεγαλύτερη των 51ο C οδηγεί σε άμεση ιστική καταστροφή, ενώ έκθεση σε θερμοκρασία μεγαλύτερη από 70ο C σε χρόνο λιγότερο από 1 sec προκαλεί έγκαυμα ολικού πάχους.

▪ Χημικά εγκαύματα

Αφορούν σε βλάβες που προκαλούνται από την τοπική επίδραση καυστικών χημικών ουσιών, όπως λόγω χάρη ισχυρών οξέων (θειικό οξύ, υδροχλωρικό οξύ) ή ισχυρών βάσεων (καυστικό κάλιο, καυστικό νάτριο), που συχνά συναντώνται σε ορισμένους εργασιακούς χώρους.

▪ Ηλεκτρικά εγκαύματα

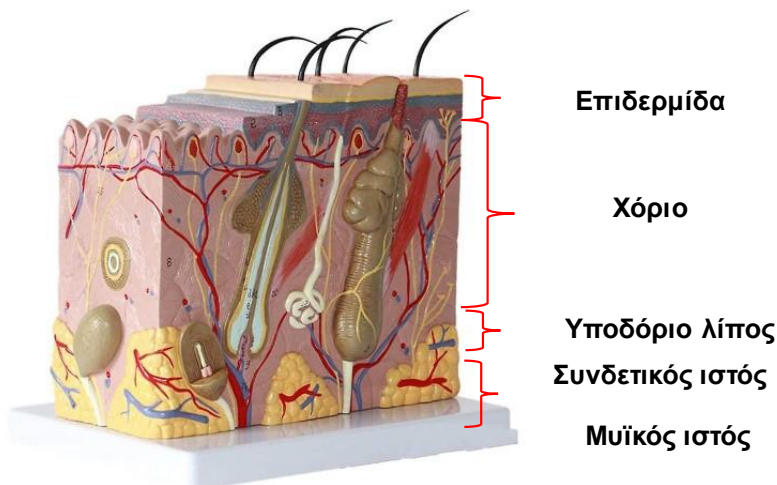
Πρόκειται για βλάβες που προκαλούνται από την τοπική επίδραση του ηλεκτρισμού. Τα ηλεκτρικά εγκαύματα είναι επικίνδυνα, καθώς συνήθως η βλάβη είναι βαθύτερη και είναι δυνατόν να προκαλέσουν καρδιακές αρρυθμίες, ακόμα και καρδιακή ανακοπή.

▪ Εγκαύματα από ακτινοβολία

Αφορούν σε βλάβες που προκαλούνται από την επίδραση οποιασδήποτε μορφής ακτινοβολίας, όπως αυτά που προκαλούνται από την παρατεταμένη έκθεση στην ηλιακή ακτινοβολία.

Υπολογίζεται ότι για κάθε 1 εκατομμύρια κατοίκους συμβαίνουν 5 χιλιάδες εγκαύματα ανά έτος, για 150 από τα οποία απαιτείται νοσηλεία είτε σε νοσοκομείο είτε σε ειδικό κέντρο εγκαυμάτων. Τελικά, από τους 150 εγκαυματίες που θα νοσηλευτούν, 2-3 δε θα επιβιώσουν. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι μισοί εγκαυματίες είναι παιδιά κάτω των 5 ετών, ενώ τα μισά εγκαύματα συμβαίνουν στο χώρο της κουζίνας του σπιτιού.

Ανατομία Δέρματος & Ταξινόμηση

I: μέχρι επιδερμίδα

II: επιδερμίδα, χόριο, λίπος

III: και συνδετικός ιστός

IV: μυς και οστά

Εκτίμηση του εγκαύματος

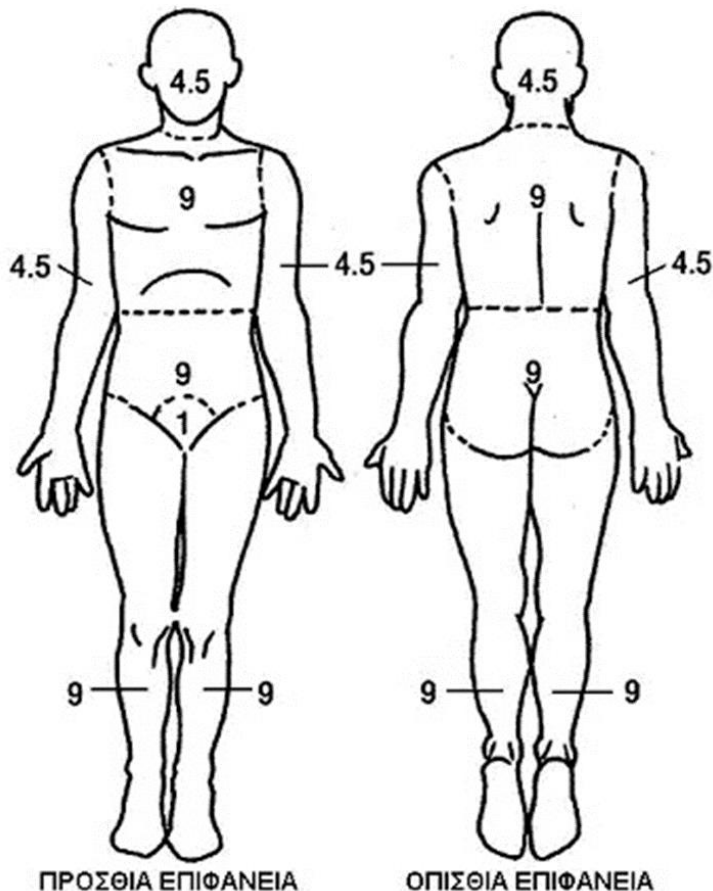
Για την εκτίμηση της βαρύτητας του εγκαύματος αξιολογούνται οι εξής παράμετροι:

▪ Έκταση του εγκαύματος

Ο απλούστερος και ακριβέστερος τρόπος υπολογισμού της εγκαυματικής επιφάνειας είναι ο «κανόνας των εννέα». Το σώμα χωρίζεται σε περιοχές που αντιστοιχούν περίπου στο 9% της ολικής επιφάνειας σώματος (ΟΕΣ) ή σε πολλαπλάσια του 9, εκτός από την περιοχή του περινέου που υπολογίζεται ως 1% της ΟΕΣ.

Μια εναλλακτική μέθοδος εκτίμησης είναι η μέθοδος της «παλάμης», στην οποία η έκταση των εγκαυμάτων υπολογίζεται μετρώντας τα με την παλάμη του ασθενούς, που θεωρείται ότι αποτελεί το 1% της ΟΕΣ.

Ανεξάρτητα από τη μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί, η μέτρηση της έκτασης του εγκαύματος είναι σημαντική, καθώς καθορίζει την ποσότητα των υγρών που θα χορηγηθούν στον εγκαυματία κατά τα πρώτα 24ωρα μετά το έγκαυμα. Άλλωστε, το μεγαλύτερο πρόβλημα ενός εγκαυματία είναι η απώλεια ύδατος και ηλεκτρολυτών που θα αντικατασταθούν με διαλύματα, δηλαδή ορούς.

▪ Βάθος της βλάβης

Σχετικά με την εκτίμηση του βάθους του εγκαύματος, αυτό χαρακτηρίζεται ανάλογα με τα στρώματα του δέρματος που έχουν καταστραφεί. Υπάρχουν οι παρακάτω περιπτώσεις:

Επιδερμικό έγκαυμα: Χαρακτηρίζεται από ξηρό και ακέραιο δέρμα, ερυθρότητα, πόνο, χωρίς φυσαλίδες. Δεν προσμετράται στον υπολογισμό της συνολικής επιφάνειας του εγκαύματος. Επουλώνεται σε μερικές ημέρες χωρίς να αφήνει ουλές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το ηλιακό έγκαυμα.

Επιπολής μερικού πάχους: Χαρακτηρίζεται από ερυθρότητα, πόνο και παρουσία φυσαλίδων. Επουλώνεται συνήθως σε 10-21 ημέρες, εφόσον δεν υπάρχει λοίμωξη, πίεση ή τραύμα.

Εν τω βάθει μερικού πάχους: Χαρακτηρίζεται από ρόδινες ή ερυθρές περιοχές, είναι ελαφρώς επώδυνο ή μερικώς χωρίς αισθητικότητα. Επουλώνεται σε 3 έως 6 εβδομάδες, με διαφορετικό βαθμό ουλοποίησης. Χρειάζεται χειρουργική αντιμετώπιση.

Ολικού πάχους: Χαρακτηρίζεται από λευκάζουσες, ανώδυνες, ξηρές περιοχές. Επουλώνεται προκαλώντας ουλοποίηση και ρίκνωση, ενώ απαιτεί μόσχευμα.

▪ Εντοπισμός του σημείου του σώματος

Ιδιαίτερη προσοχή και αντιμετώπιση απαιτούν τα εγκαύματα σε πρόσωπο, λαιμό και στόμα επειδή προκαλούν οίδημα αεροφόρων οδών με σοβαρό κίνδυνο ασφυξίας. Επίσης πρέπει να δίνεται προσοχή σε μάτια, περίνεο, χέρια και πόδια.

▪ Ηλικία του εγκαυματία

Περισσότερο επικίνδυνα και πιθανόν θανατηφόρα είναι τα εγκαύματα στις ευάλωτες ηλικιακά ομάδες, δηλαδή σε παιδιά κάτω των 2 ετών και ενήλικες άνω των 60 ετών, λόγω έλλειψης αντιροπιστικών μηχανισμών.

▪ Συνυπάρχουσες παθήσεις

Επιβαρυντικές στην αντιμετώπιση ενός εγκαύματος είναι παθήσεις όπως ο διαβήτης, η καρδιακή ανεπάρκεια, οι πνευμονοπάθειες, η ανοσοκαταστολή, ο καρκίνος, οι ψυχιατρικές νόσοι, ο αλκοολισμός και η κατάχρηση φαρμάκων.

▪ Ύπαρξη εισπνευστικού εγκαύματος

Πρόκειται για βλάβη που προκαλείται στους αεραγωγούς και στο αναπνευστικό δέντρο από την εισπνοή ατμού, τοξικών αερίων ή χημικών ουσιών που είναι προσκολλημένες στα εισπνεόμενα σωματίδια. Σημειώνεται ότι το CO αποτελεί την κύρια αιτία θανάτου στο 75% των θυμάτων πυρκαγιάς.

▪ Συνύπαρξη άλλων κακώσεων

Πρόκειται για πιθανές κακώσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια του ατυχήματος ή κατά τη μεταφορά του τραυματία, όπως κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κατάγματα ή αναπνευστικές επιπλοκές. Η συνύπαρξη άλλων κακώσεων καθιστά την κατάσταση του εγκαυματία πιο επικίνδυνη.

▪ Η σημασία των ρούχων

Μάλλινα ρούχα μπορεί να παρέχουν μόνωση σε ξηρή θερμότητα, αλλά είναι καταστροφικά στην περίπτωση της υγρής θερμότητας. Τα βαμβακερά ρούχα καίγονται εύκολα, ενώ τα δερμάτινα προσφέρουν μόνωση σε ξηρή και θερμή θερμότητα. Τα συνθετικά ρούχα σχετίζονται με εύκολη ανάφλεξη και έκλυση τοξικών ουσιών.

Άμεση Φροντίδα στο Νοσοκομείο

Σε περίπτωση εγκαύματος, υπάρχουν περιπτώσεις θυμάτων που πρέπει να διακομιστούν άμεσα για εξειδικευμένη φροντίδα στο νοσοκομείο. Οι περιπτώσεις που η διακομιδή πρέπει άμεσα να πραγματοποιηθεί είναι οι εξής:

▪ Επιπολής μερικού πάχους εγκαύματα

- εάν η έκταση του εγκαύματος είναι > 5% επιφανείας σώματος σε παιδιά.
- εάν η έκταση του εγκαύματος είναι >10% επιφανείας σώματος σε ενήλικους.
- εάν πρόκειται για εγκαύματα κυκλοτερή.
- εάν πρόκειται για εγκαύματα σε πρόσωπο, χέρια, πόδια, αρθρώσεις (ιδιαίτερα στη μασχάλη και τον αυχένα).
- εάν υπάρχει υποψία αναπνευστικής δυσχέρειας.
- εάν υπάρχει σημαντική συνοδός νόσος.
- εάν υπάρχουν σημεία λοίμωξης ή σηψαιμίας.
- εάν υπάρχει υποψία μη- ατυχήματος.

▪ Εν τω βάθει μερικού πάχους εγκαύματα

▪ Ολικού πάχους εγκαύματα

▪ Ηλεκτρικά εγκαύματα

▪ Χημικά εγκαύματα με έκταση > 5% επιφανείας σώματος

Πρώτες Βοήθειες σε ελάσσονα εγκαύματα

- Απομάκρυνση αιτίου εγκαύματος, π.χ. απομακρύνουμε το θύμα από την πηγή θερμότητας.
- Προσεκτική αφαίρεση των ρούχων από το έγκαυμα. Αν υπάρχουν ρούχα που έχουν προσκολληθεί στο δέρμα, κόβουμε προσεκτικά τα ρούχα περιμετρικά του εγκαύματος.
- Πλύση με φυσιολογικό ορό ή αποστειρωμένο νερό ή νερό της βρύσης για 15-20 λεπτά τουλάχιστον και μέχρι να υποχωρήσει ο πόνος.
- Δε χρησιμοποιούμε οδοντόκρεμα ή άλλα αντίστοιχα υλικά.
- Δε σπάμε τις φουσκάλες
- Δε χρησιμοποιούμε πάγο
- Καλύπτουμε το έγκαυμα με αποστειρωμένο ύφασμα ή ειδικές βαζελινούχες γάζες ή μεμβράνη.
- Χορηγούμε αναλγητικά με προσοχή
- Μεριμνούμε για αντιτετανική προφύλαξη
- Αναζητούμε ιατρική φροντίδα

#SaveLives

Every second counts.
Learn First Aid.

Athens Offices
51 Samou St. & Fragkokklisias St.
151 25 Maroussi, Athens, Greece
T: +30 210 940 5866
E: info@gepgroup.gr

Thessaloniki Offices
115 Akadimou St.
562 24 Evosmos, Thessaloniki, Greece
T: +30 2310 686 070
E: thessaloniki@gepgroup.gr

